

Asia: VN/27606/2022

Valtioneuvoston asetus työttömyysetuutta määrättäessä huomioon otettavasta tulosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sosiaali- ja terveysministeriölle (lausuntopalvelu.fi)

Asia: Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi työttömyysetuutta määrättäessä huomioon otettavasta tulosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Viite: Dnro VN/27606/2022

Luovan työn tekijät ja yrittäjät ry (aiemmin Lyhty) on kotimainen yhteistyöverkosto, jonka tehtävänä on edistää luovan alan toimintaedellytyksiä. Luovat ry:n jäseninä on 13 eri alojen tekijöitä, taiteilijoita ja tuottajia edustavaa järjestöä.

Kannatamme asetuksen tavoitetta, joka esittelymuistion mukaan on ”parantaa tekijänoikeuskorvaukseen oikeutettujen työttömien tekijöiden ja taiteilijoiden asemaa työttömyysetuuden sovittelussa ja oikeutta työttömyysetuuteen”.

Luovan työn tekijät ja yrittäjät luovutti 4.6.2020 ministeri Aino-Kaisa Pekoselle adressin, jossa kiinnitettiin huomiota tekijänoikeuskorvausten virheelliseen yhteensovittamiseen työttömyyskorvausten kanssa.

- Pidimme kohtuuttomana, että tekijänoikeusjärjestön maksama tekijänoikeuskorvaus ennen työttömyyskautta tapahtuneesta teoksen käytöstä ja vuosien takaisesta työstä leikkaa työttömäksi jääneen taiteilijan työttömyyskorvausta.
- Esitimme, että valtioneuvoston asetusta työttömyysetuutta määrittäessä huomioon otettavasta tulosta muutetaan niin, että yhteishallinnointilain mukaisten tekijänoikeusjärjestöjen maksamat tekijänoikeuskorvaukset ennen työttömyyttä tehdyn teoksen tai esityksen käytöstä jätetään huomioimatta työttömyysetuuden sovittelussa.

Esitetty tekninen ratkaisu asetuksen 8 §:n 9 kohdan muuttamiseksi niin, että ”tekijänoikeuskorvaus” rajataan sovittelussa huomioon otettavien ansiotulojen ulkopuolelle, korjaa adressissa kuvaamamme ongelman. Haluamme kuitenkin nostaa esille kysymyksen siitä, miten tällainen esitys halutaan rajata.

Yhteishallinnointilain 4 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen yhteishallinnointiorganisaatioiden (tekijänoikeusjärjestö) jäsenilleen tai asiakkailleen maksamat tilitykset ovat luonteeltaan tekijänoikeuskorvausta järjestön edustamien tekijöiden tai taiteilijoiden tekijänoikeudellisesti suojattujen aineistojen käytöstä.

Muistion perusteella jää kuitenkin epäselväksi, onko tarkoituksena ollut rajata sovittelun ulkopuolelle tekijänoikeuskorvaukset yleisemminkin – eli siis muutkin, kuin tekijänoikeusjärjestöjen välittämät tekijänoikeuskorvaukset.

Kappaleessa 4.3 tosin viitataan tekijänoikeusjärjestöjen maksamiin tekijänoikeuskorvauksiin, mutta muistiosta ei käy ilmi, että asetuksen 8 §:n 9 kohdassa tarkoitettu ”tekijänoikeuskorvaus” rajautuisi koskemaan ainoastaan näitä korvauksia, vaan se voisi sanamuotonsa perusteella koskea mitä tahansa muitakin tekijänoikeuskorvauksia. Mikäli tämä on tavoite, on nähdäksemme syytä arvioida muutoksen vaikutuksia täsmällisemmin, sillä tekijänoikeuskorvauksia maksetaan tekijänoikeusjärjestöjen toiminnan ulkopuolella yleisesti esimerkiksi erilaisissa työ- ja toimeksiantosuhteissa, lisenssimaksuina, käyttökorvauksina jne.

Mikäli asetuksella sen sijaan tavoitellaan alkuperäisen esityksemme mukaisesti nimenomaan tekijänoikeusjärjestöjen maksamien korvausten rajaamista sovittelun ulkopuolelle, esitämme että asetustekstiin tehdään tämän mukainen rajaus ja tavoiteltu soveltamisala selostetaan myös muistiossa sekä asetuksen soveltamisohjeissa.

Helsingissä 25.11.2022

Lauri Kaira

Edunvalvontajohtaja

Kaira Lauri

Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY